ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ FRANCESCO CAPOTORTI ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

1. Ἡ προκειμένη προδικαστική ὑπόθεση θέτει πρόβλημα ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμβάσεως περί ἁρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων καί ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ἐπί ἀστικῶν καί ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, πού ὑπεγράφη στίς Βρυξέλλες στίς 27 Σεπτεμβρίου 1968. Τό Δικαστήριο ἠσχολήθη προσφάτως μέ τό ἴδιο πρόβλημα στά πλαίσια μιᾶς ἄλλης διαδικασίας, τῆς ἰδίας φύσεως, τήν προδικαστική ὑπόθεση 150/80, Elefanten Schuh, ἐπί τῆς ὁποίας ἐξέδωσε τήν ἀπόφασή του στίς 24 Ἰουνίου 1981. Αὐτό θά μοῦ ἐπιτρέψει νά εἶμαι σύντομος.

Θά ἀρχίσω ὑπενθυμίζοντας τά πραγματικά περιστατικά. Ἡ ἑταιρία Ossberger Turbinenfabrik, πού ἔχει τήν ἕδρα της στό Weißenburg, στήν Βαυαρία ἐνήγαγε ἐνώπιον τοῦ Landgericht τοῦ Ansbach ἕναν ἀπό τούς γάλλους πελάτες της, τήν ἐπιχείρηση Établissements Rohr SA μέ ἕδρα τίς Sarcelles στό Val d'Oise ζητώντας νά ὑποχρεωθεῖ εἰς ἐξόφληση ὁρισμένου ἀριθμοῦ τιμολογίων, πού εἶχαν μείνει ἀνεξόφλητα. Γιά νά στηρίξει τήν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου, ἡ ἐνάγουσα ἐβασίσθη σέ μία ρήτρα περί παρεκτάσεως τῆς ἁρμοδιότητος, πού περιεῖχετο στούς γενικούς ὅρους πωλήσεως. Ἡ ἐπιχείρηση Rohr περιωρίσθη νά ἀμφισβητήσει τήν ἁρμοδιότητα *ratione loci*, χωρίς νά προβάλει κανένα ἰσχυρισμό ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας. Τό Landgericht τοῦ Ansbach ἔκρινε ὅτι ἡ ρήτρα περί παρεκτάσεως ἁρμοδιότητος ἦταν ἔγκυρη (δυνάμει τοῦ ἄρθρου 17 τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν)· ἐπειδή ἡ ἐναγομένη δέν ἀμφισβήτησε τό βάσιμο τῆς ἀγωγῆς, τήν ὑπεχρέωσε νά καταβάλει στήν ἐνάγουσα τό αἰτηθέν ποσόν καθώς καί τά δικαστικά ἔξοδα.

Στήν κατ' ἔφεση διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Oberlandesgericht τῆς Νυρεμβέργης, ἡ ἐπιχείρηση Rohr προέτεινε ἐκ νέου τήν ἔνσταση ἀναρμοδιότητος καί ἀπέφυγε πάλι νά προβάλει ἰσχυρισμούς ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας. Ἡ αἴτηση ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Bundesgerichtshof τελικῶς ἐκρίθη μέ διάταξη τῆς 19ης Μαρτίου 1980 ὡς ἀπαράδεκτη, ἐπειδή δέν ἠσκήθη ἐμπροθέσμως.

Κατόπιν αἰτήσεως τῆς ἑταιρίας Ossberger, ὁ πρόεδρος τοῦ Tribunal de grande instance τοῦ Pontoise ἐκήρυξε, ἐν τῷ μεταξύ ἐκτελεστή στήν Γαλλία τήν καταδικαστική ἀπόφαση πού ἐξέδωσε τό Landgericht τοῦ Ansbach καί τήν σχετική διάταξη περί πληρωμῆς τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Ἐνώπιον τοῦ Cour d'appel τῶν Βερσαλλιῶν ἡ ἑταιρία Rohr προέβαλε, κατά τῆς διατάξεως αὐτῆς, τό ἐπιχείρημα ὅτι βάσει τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμβάσεως δέν ἦταν δυνατόν ὁ ἐναγόμενος, ὁ ὁποῖος ἀμφισβητεῖ τήν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστοῦ, νά προβάλει ταυτοχρόνως τούς ἰσχυρισμούς του ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας. Τό γεγονός ὅτι τά γερμανικά δικαστήρια ὄχι μόνον ἀπέρριψαν τήν ἔνσταση ἀναρμοδιότητος, ἀλλά, στήν προκειμένη περίπτωση, ἔκριναν καί ἐπί τῆς οὐσίας, ἀποτελεῖ κατάφωρη προσβολή τῶν δικαιωμάτων τῆς ὑπερασπίσεως καί, κατά συνέπεια, τῆς δημοσίας τάξεως, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 27 περίπτωση 1 τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν. Κατά τήν ἄποψη αὐτή ἡ ἀναγνώριση στήν Γαλλία, τῆς ἀποφάσεως τοῦ Landgericht τοῦ Ansbach πρέπει νά ἀποκλείεται.

Μέ ἀπόφαση τῆς 26ης Νοεμβρίου 1980, τό Cour d'appel τῶν Βερσαλλιῶν ἀνέστειλε τήν πρόοδο τῆς δίκης καί ὑπέβαλε στό

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἰταλικά.

Δικαστήριο κατ' έφαρμογή τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 3ης Ἰουνίου 1971 περί ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν τό ἀκόλουθο προδικαστικό ἐρώτημα:

«Πρέπει νά γίνει δεκτό, ἐν ὄψει καθ' ἑνός ἀπό τά κείμενα τῆς συμβάσεως (τῶν Βρυξελλῶν) τῆς 27ης Σεπτεμβρίου 1968 πού ἔχουν ἀντιστοίχως συνταχθεῖ στήν γαλλική, γερμανική, ἰταλική καί ὁλλανδική γλώσσα, συμφώνως πρός τό ἄρθρο 68 τῆς συνθήκης, ὅτι τό ἄρθρο 18 τῆς ἰδίας διεθνοῦς συμβάσεως ἀπαγορεύει τήν προβολή, ταυτοχρόνως ἀλλά ἐπικουρικῶς, ἰσχυρισμῶν ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας, ὅταν ἡ ἔνσταση ἀναρμοδιότητος πού προβλέπει τό ἄρθρο αὐτό ἔχει προβληθεῖ, ὥστε νά κριθεῖ, ὁριστικῶς, τό ζήτημα τῆς ἀρμοδιότητος πρίν ἀπό κάθε συζήτηση ἐπί τῆς οὐσίας, ἤ τό ἐν λόγω ἄρθρο 18 ἐπιτρέπει, ἄν καί δέν τό διευκρινίζει, τήν προβολή τῆς ἐνστάσεως ἀναρμοδιότητος πού προβλέπει, ταυτοχρόνως ἀλλά ἐπικουρικῶς μέ προτάσεις ἐπί τῆς οὐσίας, ὥστε νά ἐπιφυλάσσεται στόν δικαστή πού ἔχει ἐπιληφθεῖ ἡ δυνατότης νά ἀποφανθεῖ, ἄν συντρέχει λόγος, μέ μιά μόνο ἀπόφαση, τόσο ἐπί τῆς οὐσίας ὅσο καί ἐπί τῆς ἐνστάσεως, ὅπως ἐπί παραδείγματι προβλέπει ρητῶς τό ἄρθρο 76 τοῦ νέου κώδικος πολιτικῆς δικονομίας, προστατεύοντας τό δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως.»

2. Τό ἄρθρο 18 τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν ὁρίζει:

«Τό δικαστήριο συμβαλλομένου κράτους, πλήν τῶν περιπτώσεων κατά τίς ὁποῖες ἡ ἀρμοδιότης του προκύπτει ἐξ ἄλλων διατάξεων τῆς παρούσης συμβάσεως, καθίσταται ἁρμόδιο καί ὅταν ὁ ἐναγόμενος παρίσταται ἐνώπιόν του. Ὁ κανόνας αὐτός δέν ἐφαρμόζεται ἄν ἡ παράσταση τοῦ ἐναγομένου ἀποβλέπει στήν ἀμφισβήτηση τῆς ἁρμοδιότητος ἤ ἄν ὑφίσταται ἀποκλειστική ἁρμοδιότης ἄλλου δικαστηρίου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 16 [1].»

Στό σκεπτικό τῆς ἀποφάσεως περί παραπομπῆς, τό Cour d'appel τῶν Βερσαλλιῶν ἐφιστᾶ τήν προσοχή ἐπί τῆς διαφορᾶς πού ὑπάρχει μεταξύ τοῦ γαλλικοῦ κειμένου τοῦ ἀνωτέρω παρατεθέντος κανόνος καί τοῦ ἰταλικοῦ, ὁλλανδικοῦ καί γερμανικοῦ κειμένου. Πράγματι, τό γαλλικό κείμενο τοῦ ἄρθρου 18 δεύτερη φράση ὁρίζει: «Ὁ κανόνας αὐτός δέν ἐφαρμόζεται ἄν ἡ παράσταση τοῦ ἐναγομένου ἀποβλέπει στήν ἀμφισβήτηση τῆς ἁρμοδιότητος», ἐνῶ κατά τήν διατύπωση τῶν κειμένων στίς τρεῖς ἄλλες γλῶσσες ἡ διάταξη πού περιέχεται στήν πρώτη φράση δέν ἐφαρμόζεται «ἄν ἡ παράσταση τοῦ ἐναγομένου ἀποβλέπει *μόνον* στήν ἀμφισβήτηση τῆς ἁρμοδιότητος ...».

Ἡ διαφορά αὐτή μεταξύ τῶν τεσσάρων κειμένων τοῦ ἄρθρου 18 εἶχε ἤδη ὁδηγήσει τό βελγικό Cour de cassation νά ζητήσει ἀπό τό Δικαστήριο, μέ ἀπόφαση τῆς 9ης Ἰουνίου 1980, νά ἀποφανθεῖ ἐπί τοῦ ἐρωτήματος ἄν ἡ ἁρμοδιότης πού προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 18 «ἔχει ἐφαρμογή, ὅταν ὁ ἐναγόμενος ὄχι μόνον ἀμφισβητεῖ τήν ἁρμοδιότητα, ἀλλά ἐπί πλέον προβάλλει ἰσχυρισμούς καί ἐπί τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως». Ὅπως προανεφέρθη, τό ἐρώτημα αὐτό ὑπῆρξε ἀφορμή γιά τήν προδικαστική ὑπόθεση 150/80, Elefanten Schuh καί τήν ἀναφερθεῖσα ἀπόφαση τῆς 24ης Ἰουνίου 1981, στήν ὁποία ἐλέχθη μεταξύ ἄλλων «ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμβάσεως εἶναι ὅτι ὁ κανόνας ἁρμοδιότητος πού θεσπίζει ἡ διάταξη αὐτή δέν ἔχει ἐφαρμογή ὅταν ὁ ἐναγόμενος ὄχι μόνο ἀμφισβητεῖ τήν ἁρμοδιότητα, ἀλλά προβάλλει καί ἰσχυρισμούς ἐπί τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς, ὑπό τόν ὅρο ὅτι ἡ ἀμφισβήτηση τῆς ἁρμοδιότητος, ἐφ' ὅσον δέν προηγήθη οἱασδήποτε πράξεως ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας, δέν ἕπεται χρονικῶς τῆς ἐνεργείας μέ τήν ὁποία ὁ ἐναγόμενος λαμβάνει θέση ἐπί τῆς ὑποθέσεως καί ἡ ὁποία λογίζεται ἀπό τό ἐθνικό δικονομικό δίκαιο ὡς ἡ πρώτη πράξη ἀμύνης ἐνώπιον τοῦ ἐπιληφθέντος δικαστηρίου».

Ἀξίζει νά ἀναφερθεῖ ὅτι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου αὐτό πού τό Δικαστήριο ἐδέχθη στήν σκέψη 14, ὅτι δηλαδή ἡ λύση πού συνίσταται στό παραδεκτό τῆς ταυτόχρονης ἀμφισβητήσεως τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ἐπιληφθέντος δικαστοῦ καί τοῦ 6α-

σίμου τῆς ἀγωγῆς «εἶναι περισσότερο σύμφωνη μέ τούς σκοπούς καί τό πνεῦμα τῆς συμβάσεως. Πράγματι, σύμφωνα μέ τό ἀστικό δικονομικό δίκαιο ὡρισμένων συμβαλλομένων κρατῶν, ὁ ἐναγόμενος πού θέτει μόνο ζήτημα ἀρμοδιότητος ἐνδέχεται νά ἀποκλεισθεῖ τῆς προβολῆς ἰσχυρισμῶν ἐπί τῆς οὐσίας σέ περίπτωση ἀπορρίψεως ἀπό τό δικαστήριο τῆς ἐνστάσεως ἀναρμοδιότητος. Μία ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 18 πού θά κατέληγε σέ ἕνα τέτοιο ἀποτέλεσμα, θά ἦταν ἀντίθετη πρός τήν προστασία τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως στήν ἀρχική διαδικασία, προστασία πού ἀποτελεῖ ἕναν ἀπό τούς σκοπούς τῆς συμβάσεως». Κατόπιν, τό Δικαστήριο ἔθεσε περιοριστικῶς μία μόνο προϋπόθεση λέγοντας ὅτι: «Ἐν τούτοις, ἡ ἀμφισβήτηση τῆς ἀρμοδιότητος δέν δύναται νά ἔχει τό ἀποτέλεσμα πού τῆς προσδίδει τό ἄρθρο 18 παρά μόνο ἄν δοθεῖ ἡ δυνατότης στόν ἐνάγοντα καί στό ἐπιληφθέν δικαστήριο νά ἀντιληφθοῦν, ἀπό τήν πρώτη πράξη ἀμύνης τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἡ ἄμυνα αὐτή ἀποσκοπεῖ στήν ἀπόκρουση τῆς ἀρμοδιότητος».

Ἡ ἰδέα πού ὡδήγησε στήν ἀπόφαση αὐτή εἶναι, κατά τήν γνώμη μου, ἀποδεκτή χωρίς ἐπιφυλάξεις. Εἶναι γνωστό ὅτι τό ἄρθρο 18 σκοπεῖ τήν ρύθμιση «τῆς σιωπηρᾶς παρεκτάσεως» τῆς ἀρμοδιότητος (βλ. τήν ἔκθεση ἐπί τῆς συμβάσεως, τήν λεγομένη ἔκθεση Jenard, σ. 65) καί πρός τόν σκοπό αὐτό, ἀπό τό γεγονός ὅτι ὁ ἐναγόμενος παρίσταται, συνάγει ὅτι αὐτός ἀναγνωρίζει ὡς ἁρμόδιο τόν ἐπιληφθέντα δικαστή, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὅτι ἐπελέγη ἀπό τόν ἐνάγοντα ἀνεξαρτήτως τῶν περιπτώσεων πού προβλέπονται ἀπό ἄλλους κανόνες τῆς συμβάσεως. Γιά νά ἀποκλεισθεῖ, στήν πράξη, ἡ περίπτωση νά θεωρηθεῖ ὅτι ἡ παράσταση συνιστᾶ σιωπηρή δήλωση βουλήσεως περί ἀποδοχῆς τῆς ἀρμοδιότητος, ἀρκεῖ ἀντίθετη σαφής δήλωση βουλήσεως: δηλαδή ἡ προβολή ἐνστάσεως ἀναρμοδιότητος. Ἀλλά, ἀφοῦ προβληθεῖ ἡ ἔνσταση, δέν συντρέχει λόγος, γιά τόν ὁποῖο θά ἔπρεπε νά ἀπαγορεύεται στόν ἐναγόμενο νά προβάλει, ἐπικουρικῶς, ἰσχυρισμούς ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας, γιά περίπτωση πού ὁ δικαστής θά ἐκήρυσσε ἑαυτόν ἁρμόδιο. Βεβαίως, κύριος σκοπός τῆς παραστάσεως παραμένει ἡ προβολή τῆς ἐνστάσεως ἀναρμοδιότητος (ἑπομένως τό γαλλικό κείμενο τοῦ ἄρθρου 18 ἔχει διατυπωθεῖ ὀρθῶς, κατ' ἀντίθεση πρός τά ἄλλα κείμενα)· ἀλλά τί νόημα θά εἶχε, ἄν ἀπηγόρευε στόν ἐναγόμενο νά υἱοθετήσει μιά στάση συνέσεως προβάλλοντας ἰσχυρισμούς, οἱ ὁποῖοι θά ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψη μόνον σέ περίπτωση ἀπορρίψεως τῆς ἐνστάσεως;

3. Στό σκεπτικό τῆς ἀποφάσεως περί παραπομπῆς, ὁ δικαστής *a quo* ἐξήρτησε, δικαίως, ἀπό τήν ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 18, τήν ἀπάντηση στό ζήτημα πού ἔθεσε ἡ ἐπιχείρηση Rohr κατά τήν διαδικασία περί ἐκτελέσεως τῆς γερμανικῆς ἀποφάσεως: πρόκειται γιά τό ἄν ὑπάρχει ἤ ὄχι κώλυμα γιά τήν ἀναγνώριση τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς λόγω ἀντιθέσεως πρός τήν δημοσία τάξη τοῦ κράτους τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως (ἄρθρο 27 περίπτωση 1 τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν). Ὅπως ἀνεφέρθη, ἡ δῆθεν ἀντίθεση προέρχεται, κατά τήν ἐπιχείρηση Rohr, ὅταν τό ἄρθρο 18 ἑρμηνεύεται λαμβανόμενο ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ἀποκλείεται ἡ προβολή ἰσχυρισμῶν ἐπί τῆς οὐσίας (διότι, κατά τήν Rohr, μέ αὐτόν τόν τρόπο παραβιάζεται ἡ ἀρχή τοῦ σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων ὑπερασπίσεως)· ὅταν ὅμως ἡ ἑρμηνεία αὐτή δέν γίνεται ἀποδεκτή, δέν συντρέχει πλέον κανένας λόγος νά θεωρηθεῖ, ὅτι τό ἄρθρο 27 περίπτωση 1 εἶναι ἐφαρμοστέο στήν προκειμένη ὑπόθεση. Στήν πραγματικότητα, ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμβάσεως ἐγένετο ἐκ μέρους τῆς Rohr καί ὄχι ἐκ μέρους τῶν γερμανῶν δικαστῶν· εἶναι προφανές ὅτι ἕνα σφάλμα τακτικῆς τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐπί δικονομικῶν θεμάτων δέν εἶναι δυνατόν νά συνεπάγεται τήν μή ἀναγνώριση τῆς εἰς βάρος του καταδικαστικῆς ἀποφάσεως!

Ἐπιτρέψτε μου, ἐν τούτοις, νά ἐκφράσω δύο σκέψεις. Ἀφ' ἑνός δέν εἶναι δυνατόν νά γίνει ἐπίκληση τῆς δημοσίας τάξεως, γιά νά ἐπιτευχθεῖ, στά πλαίσια τῆς διαδικασίας

περί ἐκτελέσεως, ἕνα εἶδος ἐλέγχου τῆς ἁρμοδιότητος τῶν δικαστῶν τοῦ κράτους, ὅπου ἐξεδόθη ἡ ἀπόφαση: τό ἄρθρο 28 τελευταία παράγραφος τῆς συμβάσεως ἀποκλείει ρητῶς ἕναν τέτοιο ἔλεγχο — ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς πρώτης παραγράφου — καί ὁρίζει ὅτι «οἱ κανόνες περί ἁρμοδιότητος δέν ἀφοροῦν τήν δημοσία τάξη πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 27 περίπτωση 1» [1]. Κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 28 πρώτη παράγραφος, εἶναι δυνατόν νά γίνει ἔλεγχος τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξέδωσε τήν ἀπόφαση, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἐκτέλεση, μόνον σέ περίπτωση παραβάσεως τῶν κανόνων περί ἁρμοδιότητος πού προβλέπονται στά τμήματα 3, 4 καί 5 τοῦ τίτλου II (ἄρθρα 7-16), ἀλλά αὐτό ἐπιβεβαιώνει a contrario ὅτι γιά τό ἄρθρο 18 δέν ὑπάρχει αὐτή ἡ δυνατότης. Ὑπάρχει μία περίπτωση παραβιάσεως τῶν δικαιωμάτων ὑπερασπίσεως, πού εἶναι δυνατόν νά ἐμποδίσει τήν ἀναγνώριση ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως, ἀλλά ἀφορᾶ μιά ὁρισμένη περίπτωση: πρόκειται γιά τήν περίπτωση πού «τό εἰσαγωγικό τῆς δίκης ἔγγραφο ... δέν ἐπεδόθη ἢ ἐκοινοποιήθη στόν ἐρημοδικήσαντα ἐναγόμενο προσηκόντως καί ἐμπροθέσμως ὥστε νά τοῦ παρασχεθεῖ ἡ δυνατότης ὑπερασπίσεως» (ἄρθρο 27 περίπτωση 2) [1]. Εἶναι προφανές ὅτι ἡ περίπτωση αὐτή δέν ἔχει καμμία σχέση μέ τήν προκειμένη ὑπόθεση· εἶναι δυνατόν νά συναχθεῖ μόνον ὅτι οἱ συντάκτες τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν ἐνδιεφέρθησαν γιά τήν προστασία τῶν δικαιωμάτων τῆς ὑπερασπίσεως, σέ μία ἀπό τίς εἰδικές ἐφαρμογές της, μέσω μιᾶς διατάξεως πού εἶναι διαφορετική ἀπό ἐκείνη πού ἀφορᾶ τήν δημοσία τάξη.

Ἀφ' ἑτέρου — καί ἡ παρατήρηση αὐτή ἔχει πολύ μεγαλύτερη σχέση μέ τήν προκειμένη ὑπόθεση — γεννᾶται τό ἐρώτημα ἐπί ποιᾶς βάσεως θά ἦτο δυνατόν νά θεωρηθεῖ ἐφαρμοστέο τό ἄρθρο 18 στήν διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Cour d'appel τῶν Βερσαλλιῶν. Ἐκ τῶν στοιχείων τῆς δικογραφίας συνάγεται ὅτι ἡ ἑταιρία Ossberger ἐπεκαλέσθη τήν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστοῦ (ἡ ὁποία ἔγινε δεκτή ἀπό τό δικαστήριο) μέ τήν αἰτιολογία ὅτι κατά τό χρονικό σημεῖο πού ἔγινε ἡ παραγγελία τά μέρη συνεφώνησαν ρητῶς παρέκταση τῆς ἁρμοδιότητος. Βεβαίως ἡ ἐπιχείρηση Rohr θά ἠδύνατο νά προβάλει ἔνσταση ἀναρμοδιότητος, ἀμφισβητώντας γιά ἕναν ὁποιοδήποτε λόγο τό κύρος τῆς ρήτρας καί ἐπικαλουμένη τό ἄρθρο 17 τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν· ἀλλά ἀκριβῶς ἐπειδή ὑπῆρχε μιά τέτοια ρήτρα, δέν ὑπάρχει περίπτωση σιωπηρᾶς παρεκτάσεως τῆς ἁρμοδιότητος, στήν ὁποία καί μόνον ἀναφέρεται τό ἄρθρο 18. Γενικῶς, αὐτό σημαίνει ὅτι τό ἄρθρο 18 δέν ἀφορᾶ ὅλες τίς περιπτώσεις κατά τίς ὁποῖες ὁ ἐναγόμενος θεωρεῖ ὅτι δύναται νά προβάλει ἔνσταση ἀναρμοδιότητος, ἀλλά ἀντιθέτως μόνον τήν περίπτωση πού θέλει νά μή διατρέξει τόν κίνδυνο ἡ παράστασή του νά ἑρμηνευθεῖ ὡς σιωπηρή ἀποδοχή ἁρμοδιότητος, πού στερεῖται ὁποιασδήποτε ἄλλης βάσεως.

4. Προτείνω λοιπόν στό Δικαστήριο, νά ἀπαντήσει στό προδικαστικό ἐρώτημα πού τοῦ ὑπεβλήθη ἀπό τό Cour d'appel τῶν Βερσαλλιῶν μέ ἀπόφασή του τῆς 26ης Νοεμβρίου 1980, ἀποφαινόμενο ὅτι τό ἄρθρο 18 τῆς συμβάσεως τῶν Βρυξελλῶν περί ἁρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων καί ἐκτελέσεως ἀποφάσεων ἐπί ἀστικῶν καί ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, ἐπιτρέπει στόν ἐναγόμενο, ὁ ὁποῖος προβάλλει ἔνσταση ἀναρμοδιότητος τοῦ δικαστοῦ πού ἐπελήφθη κατόπιν ἀγωγῆς, νά προβάλει ταυτοχρόνως, ἐπικουρικῶς, τούς ἰσχυρισμούς του ἀμύνης ἐπί τῆς οὐσίας.

1 — Ἀνεπίσημη μετάφραση.